

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓԲՅ.

10 ՓԲՅ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՂԱՅՈՒՆ ԵՒ ԱՊՐԱՅԻՆԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՇԱՊԱՆ 17

ՀԻՆԴՆԱՐԹԻ 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1873

Ն. Տ. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 9 ԹԻՒ 1050

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Երէկ յանուն ժողովրդեան կեղծ յայտարարութիւն մը հրատարակուեցաւ Մասիսի տղարանէն ընդդէմ դըռնփակ նիստի որոշման : Երկու օր առաջ ալ, ասկից առջի հրատարակուած յայտարարութեանց ցրուիչին մէկը զՍի. սակ զապօթիէի տուաւ իրր վարձք խոստացած Վիրան ցարդ վճարուած չլլալուն համար :

Արդ ինչ կայ և ինչ պիտի ընեն մարդամեքենայք եթէ դռնբաց ըլլայ նիստը : Ասիկայ դուշակելու համար կը բաւէ ուշադրութեամբ դիտել դըռնփակի դէմ ատենց բռնող շարժումը և վատնած ստակը, սակայն այդ մարդամեքենայք դիտնալու են թէ՛ նիստը կամ դռնփակ պիտի բլլայ : Կամ բնաւ չը պիտի բլլայ, որմէ ետքը դըռն ժողովրդեան պիտի մնայ և Պատրիարքը անկանոն կերպով իւր նախորդացը պէս պաշտօնէն պիտի իյնայ : Արդ թէ որ ուղածնին Պատրիարքին այդ կերպով անկումն է՝ թող ուղածնուն չափ դռնփակի դէմ շարժում ընեն և այդ անկումը փութացնեն, մեղքն իրենց ճիտը :

Վերջապէս հազիւ կրցինք քիչ մը ծանօտ բերել մեր Մասիսը, սակայն երանի թէ քիչ օրէն չը փոխուէր. ահաւորիկ իւր յօդուածը, «կան սովորութիւններ» շորս հարկ է յարգել, մանաւանդ այն սովորութիւններն որք Պատրիարքական պաշտօնին և իշխանութեան յատուկ ստորագրելիք համարուած են : Օրինակի համար, նախ իբրիմեանի Սրբազանի առջևէն Պատրիարքական դատարան տանել, չտան և ձեռքը չառնուլ : Այս դանդաղութիւնը կուգէ պարզապիսիւս նախ յաւանդայ, կուգէ խոնարհամտութենէ, Պատրիարքական պաշտօնին վեհութեանը կը դադար, որովհետեւ այն դատարանը

Խրիմեան սրբազանի անձին չը վերաբերիր, այլ Պատրիարքական իշխանութեան նշանակն է. պէտք է յարգել այդ նշանակը որոշած ելու սովորութիւնը :

Երկրորդ, Խրիմեան սրբազանի եկեղեցւոյ մէջ խաղաղութիւն չտալը, որ Պատրիարքաց և առաջնորդաց յատուկ եղած եկեղեցական վաղեմի սովորութիւն մ'է :

Երրորդ, Խրիմեան սրբազանի մայրաքաղաքիս թաղերուն և եկեղեցեաց այցելութիւն չընելը՝ գոնէ տարին մի դամ իւրաքանչիւրին տօնախմբութեան օրը : Պատրիարքն իբրեւ արքեպիսկոպոս և Պօլսոյ և իբրեւ վարչութեան գլուխ, պարտաւոր է մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց վիճակը ընել, հասկնալ, եկեղեցական ծիսից և արարողութեանց մէջ մուտ գտած փոփոխութիւններն ու խանդարմունքն ուղղել, տեղական մանր մանր վէճեր եթէ կան, խաղաղել, ժողովուրդը հոգևորապէս մխիթարել : Պատրիարք մատուցանելով և ի բարոյականութիւն, յաղագիրութիւն և յուսումնասիրութիւն յորդորելով :

Չորրորդ, տեղ մը դնացած ժամանակ, Պատրիարքի մը վայելուչ ուղեկցութեամբ երթալ, և ոչ պարզ վարդապետի մը պէս հետիոտտ, միայնակ, կամ եպիսկոպոսի մը միայն իր ետեւը ձգած, որով Պատրիարքի մը արժանավայել շուքն ու պատկառանքը կը թելահար ժողովրդեան և օտարաց առջև : Թէ և քաղաքակրթեալ աղգաց մէջ այդ արտաքին շուքերը նշանակութիւն չունին :

Մասիս թիւ 1440 էրէ՝ Երկրորդ էջ առաջին :

ԱՄԱՂԱՅՈՒՆ ԿՐՕՆԱՓՈԹՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ

ՄԵՐ ՍԵՏԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Շար. տես թիւ 1050)

Արդ այս յաւանքին շնորհմամբ դէմն չ'ը առնել հոգ կընեն : քահանայք անտարբերութեան քոյ մէջ ընկղմած են

արդէն՝ աղդեցութիւն ալ չունին, իսկ իշխանք ըստ մեծի մասին իրենք պատճառ դրով՝ չեն կամենար կամ չեն կարող դէմն առնել, վստնորոյ այս կարեւոր մասը Աղգային եկեղեցիէն հեռացած՝ օտար փարսխներ կ'ընչին, որոց ետեւէն բազումք պիտի երթան եթէ դըռնացածներ յաջողին առանձին եկեղեցի մը կազմել Անդղիական դրութեամբ : Եթէ Ս. Պատրիարքն զօրաւոր միջոց մի ձեռք չառնուի, ի հարկէ ատենք իրենց նպատակին պիտի հասնին, և եթէ անադան իմն շարժի դուրս օգուտ չլինի ան ատեն որով և Հայոթիւնը երթալով պիտի նուազի այս կոսմոսը : Ամբողջով փանուց Մարտիրոս քահանայն որ կրօնական և աշխարհական իրաւն ժողովով քահանայադրժութենէ արդիւրած և վանքէն ալ սրտաքսուած էր քանի մը ամիսէ ի վեր, սակայն այս օրերը չ'ըմ դիտեր ինչ միջոցաւ յաջողեցաւ զօրաւոր պաշտպանութիւն մը ստանալով առանց հրամանի դալ և վանք նստիլ ու քահանայադրժութիւն շարունակել, այս պատճառաւ նոյն եկեղեցւոյ ժողովրդին մէկ մասն ալորոյշեալ քահանայի դայթակղելի վարուց ու արքեպիսկոպոսի համար զայն ակղած էր՝ յիտս կեցաւ նոյն եկեղեցիէն, ու մանք պապականաց և օմանք ալ բողոքականաց դիմեցին, բայց որով հոգն է, եթէ Հայոց եկեղեցիներն ինպառ պարպուին :

Արդէն տարի մը յաւանք ևս 15-20 տան չալի ևս պատկանաց դնացած էին, որոց սակաւութեան նայելով կորուստ մի չհամարեցին, և ի ինդիր ելնող չեղաւ, որոց ետեւէն մէյժէկ տուն ըստ ժամանակին դնացին մինչև այս օրերս : յորս այս մեծ պառակտումներ տեղի ունեցան, որոց վրայ ամէն զգալուն Հայ աղիողորմ կողքայ : Իսկ Բաղաքիո գաղթողներու խանգարեալ գրութիւնը չ'ըմ դիտեր թէ ինչպէս բացատրեմ որոց մէջ կարգ և յաւանքադրժութիւն չ'առնեցին, ոչ զաւստութեան առարկաներ և ոչ դատաւ

Թարա պաշի թաղերուն բնակիչները տեղական թերթի մը միջոցաւ երախտագիտութիւն կը յայտենեն Միւնիսթրալիթէի նախագահ Տատեան Արթին պէյին, վատարարոյ տուններէն մաքրած ըլլալուն պատճառաւ յիշեալ թաղերը յայտենելով միանգամայն թէ թաղեցւոյ փափաքն լիովին դոհացնելու համար իր այս փութաջան և գովելի ձեռնարկութիւնն աւարտէ, տակաւին մնացած 5 ի չափ փողոցներն ալ այդ տեսակ անպարկեշտ տուններէն մաքրելով:

— Կ'իմանամք թէ Պրուսայի մէջ Հայ խմբագրութեան մը ներքեւ շարժական թերթ մը պիտի սկսի հրատարակուիլ, հայերէն տառով իսկ լեզուն տաճկերէն, Պոլսոյ անուամբ:

— Դանուբեան կուսակալութեան պաշտօնական լրագիրը, առանց յանուանէ նշանակելու, կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն ընդհանուր կառավարիչը Բէշթա և Աթէնք տպուած խել մը լրագիրներուն արդեւք դրեր է յիշեալ գաւառը մտնելու:

— Տպագրական նոր օրէնք մը խմբագրելու համար կազմուած յանձնաժողովը, զոր կը բաղկացնեն Սաատուլազ պէյ, Մաճիտ պէյ և Յովհաննէս Էֆէնտի, Արիֆի պէյին նախագահութեանը ներքեւ, Բուդնամէ լրագիրը կ'ըսէ թէ երէկոյն օրը վերջին նիստն ընելով աւարտէպիտի իւր աշխատութիւնը: Հետեւեալ կը յուսամք թէ յիշեալ օրէնքը պաշտօնէից և Պետական Խորհրդոյ հաւանութեան ալ մատուցուելով քիչ օրէն վեհ: Սուլթանին վաւերացմանը կը ներկայացուի, և այսպէս տեղական մամուլը ժամ յառաջ կ'աղօտի խորխալանօք ընթանալու հարկէն:

— Առողջապահական յանձնաժողովոյ պաշտօնական մէկ տեղեկութիւնը կը ծանուցանէ թէ վարնայի, Պալլըքի Բէօթէնէճէյի և Սէլաթիկի նաւահանգիստներէն եկող նաւերուն համար քարանթինայի զգուշութիւնը վերցած է:

— Իւրոպական գլխաւոր դիտանոց ներէն կը ծանուցանեն թէ ահագին ու փայլուն վարսով նոր զինուոր մը տեսնուիլ սկսեր է, առ այժմ հեռագիտակով միայն նշմարելի, որն որ քիչ քիչ երկրիս մերձենալով մեր մօտէն անցնելու վրայ ըլլալով, շատ չ'անցած պարզ աչքով կարելի պիտի ըլլայ եղբր տեսնել զայն:

— Երկուշաբթի երեկոյին ժամը 12ը անցած, Պէօյիւք տէրէ Ռուսաց դեսպանատան գործակատար Պ. Նէլիտօֆի տունէն հրեհհի դէպք մը պատահելով, առանց ճարակելու և մեծ վնաս մը հասցնելու, կարող եղեր են մարելով առաջին առնուլ:

— Իսկիւտար Տաճիկ խանութպան մը, որ չափահաս երիտասարդի մ'ալ հայր էր, երկրորդ անգամ ամուսնանալով կին մ'առած էր, որ այս ալ իւր առաջին էրկնէն գեղեցիկ ու ման-

կամարդ աղջիկ մ'ունենալով հետը բերած էր: Տաճիկ խանութպանը սիրահարուելով իւր խորթ աղջկանը, կ'ըսէ անհանգիստ ընել զայն, մահմետական օրինաց արգելման հակառակ իրեն հետ ամուսնանալ առաջարկելով ու ստիպելով, զոր աղջիկը կը մերժէ, իւր խորթ հօրը տղան առնել միտքը դրած ըլլալով, որն որ ինչպէս ըսինք չափահաս գեղեցկագէտ երիտասարդ մ'ըլլալով, այս ալ յիշեալ աղջկան սիրահարեր, և զայն իրեն ամուսին ընտրելու խորհուրդն յայտնելով, հայրը այս բանին սաստկապէս դէմ կեցած էր: Այս մերժմանը վրայ տղան կատաղելով, որդիական զոհացումը բոլորովին կը մարի-սրտին մէջ, և հօրը ոխերիմ թշնամին կը դառնայ: Այս կերպով անցեալ չորեքշաբթի օր երիտասարդն իւր հայրը յիշեալ աղջկանը հետ առանձինն նստած տեսնելով, առնուլ իրեն կը բորբոքի և խոհանոցէն դանակ մը յափշտակելուն պէս իւր սիրոյ նախանձօրդին վրայ յարձակելն ու զայն մորթելը մէկ կ'ընէ: Ոստիկանութիւնը ձերբակալելով յանցաւոր երիտասարդը, հարցաքննութեան ենթարկած է:

Երէկ իրիկուան ժամը 11 1/2 ին հետեւալ հրաւիրագիրը սկսաւ ցրուիլ երեսփոխանաց:

Մեծ ապառիւ երեսփոխան Էֆէնտի. Աղգային երեսփոխանական ժողովոյ վաթսուն և եօթներորդ դուստրման համար նոյն ժողովոյ Պատկառելի դիւանէն ուղղեալ հետեւեալ որոշումն ընդունելով կը փութամք զայն իւր ամբողջութեամբ ուղղել առ Ձեզ իբրեւ հրաւիրագիր, և խնդրել որ բարեհաճիք դալ ժամ 6 ին և Ձեր նուիրական պարտաւորութիւն սրտի մոռք կատարել, նպատակ ունենալով աղգին սէր միութիւն և խաղաղութիւն. առ որ յամենայն սրտէ ցանկացող

1873 Սեպտ. 25 Պ. Կ. Խ. Ի Պատրիարքարանի Հայոց կոստանդնուպոլիս

Պոլիս 22 Սեպտ. 1873

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր:

Աղգային Ընդհանուր ժողովոյ վերջին նիստին դռնփակ ըլլալը խնդրող երեսփոխանաց դիւանին մատուցած հանրագրին առթիւ ծագած անհամաձայնութիւնը, ժողովին սովորական դուստրման արգելք յարուցած ըլլալով դիւանն Ձեր Սրբազնութեան հետ խորհրդակցելէ ետեւ, որոշուած էր նախ այդ անհամաձայնութեան բուն շարժառիթը փնտռել, և եթէ կարելի է բառնալ, և ապա դռնբաց կամ դռնփակ նիստ ընելու որոշումն ընել:

Հետեւապէս դիւանն սոյն խնդրոյն վրայ իրարմէ տարբեր կարծիք ունեցող երեսփոխաններէն շատերուն հետ մտերմաբար բանակցելէ ետեւ, այսօր

երջանիկ կը համարի դինքը: Ձեր Սրբազնութեան հաղորդելու թէ հանրագիրն ստորագրող երեսփոխանք հանդիսական ժողովրդեան ճշումէն աղաւաղու միտք և դիտաւորութիւն ունեցած չեն, այլ արդի Աղգային խնդրոց ընութեան հարկադրեալ ուղած են այսպէս ժողով ընել, որ ըստ ինքեան ալ աւելի երաշխաւորութիւն կընծայէ բարեկարգութեան:

Արդ՝ քանի որ հանրագիրն ստորագրող երեսփոխանաց դիտաւորութեան շարժար մեկնութիւն է այս անհամաձայնութեան բուն շարժառիթը, և միւս կողմէն հանրագիրը ստորագրող երեսփոխանք ալ յայտարարած են թէ՛ դռնփակ նստի սկզբունքին դէմ են, այլ հանրագրին նպատակին վերագրեալ պատճառին համար միայն չէին կրնար ընդունիլ զայն, կը յուսամք որ մեր այս յայտարարութեան անկեղծութեանը վրայ ոչ ոք տարակուսելու առիթ կ'ունենայ, և յուրեալ մտքերն հանդարտելով երեսփոխանք միահամուռ կը յիշեն իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը, և աղգին արդի վիճակին մէջ խորոյն բնական պահանջումը նկատողութեան առնելով ամենքն ալ կը համաձայնին յառաջիկայ նիստին դռնփակ ըլլալուն կարեւորութեանը վրայ, զոր դիւանք ի պաշտօնէ իբրեւ իւր որոշումը պարտք կը համարի առաջարկել Ձեր Սրբազնութեան:

Խնդրելով միանգամայն, որ եթէ Ձեր Սրբազնութիւնն ալ կը հաւանի դիւանին այս առաջարկութեանը, բարեհաճի բոլոր երեսփոխանները հրաւիրել մասնաւոր նամակաւ ի դռնփակ ժողով՝ յառաջիկայ ուրբաթ օր 28 սեպտեմբերի, Ղալաթիոյ եկեղեցին, ներփակեալ խնդրոց կարգին համեմատ առնեալ բացուելու պայմանաւ:

Մնամք որդիական ակնածու յարգանքօք
Խոնարհ ծառայք
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱՏԵԱՆ
Ս. ԱՍԼԱՆԵԱՆ
ՏԻՅՐԱՆ ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ
Պ. ՊՈՒՆՍՍԵԱՆ

ԿԱՐԴ ԽՆԴՐԱՅ ՍԵՊՏ. 28 Ի ԱՏԵՆԻՆ

1. Վաւերացումն նախորդ ատենագրութեանց:
 2. Վաւերացումն նորընտիր երեսփոխանաց:
 3. Հրաժարումն Բաղ. ժողովոյ անդամոց:
 4. Սահմանադրական անգործադրելի նկատուած տրամադրութեանց ներկայացումն՝ դիմաց Ս. Պատրիարքին:
- Ատենադպիր Աղգ. Ընդհ. ժողովոյ
ՏԻՅՐԱՆ ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ
ՕԴՍԷՆ ԽՕՃՍԱՆԵԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃՍԱՆԵԱՆ
ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ
ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7

ԵՄԵՆ ԿԱՅՄԵՐԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ 1873 ՏԱՐԻՈՅ

1,388,889 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍ ՎՃԱՐԵԼԻ ԱՌ ՈՒՆՈՂՍ

Տարեկան տոկոս բերելով Անդրկական ոսկի 1.4 շիլին, կամ Օսմանեան ոսկի 1.32 և կամ 30 Ֆրանք:

Վճարելի վեր ամիսն անդամ մը 'ի 1 Ապրիլի, և 'ի 1 Հոկտեմբերի.

Փոխարէնը պիտի հատուցուի 20 Անգլ, ոսկի կամ 22 Օսմանեան ոսկի, և կամ 500 Ֆրանք

33 տարուան մէջ վեցամսեայ փճակահանութեամբ.

Վիճակահանութիւններն պիտի կատարուին 'ի Բարիդ ՍՍԽԵԹԷ ԲՐԷՏԻ ՄՕՊԻԼԻԷ 'ի կեդրոնատեղին,

ամեն տարի Մարտի 5ին և Սեպտեմբերի 5ին.

Վիճակահանութեան եւնող Պարտատոմսերուն փոխարէնը պիտի հատուցուի հետեւեալ Ապրիլ ամսոյ 1ին և Հոկտեմբեր ամսոյ 1ին

Պարտատոմսերուն շրջաբերութեան հանուած գինն է

58 1/2 0/0 Տոկոսիքը 1873 Հոկտ. 1 Էն սկսեալ

ՎՃԱՐԵԼԻ

5	0/0	Ստորագրութեան միջոցին	5	0/0
14 1/2	0/0	Բաշխման առեւն	14 1/2	0/0
10	0/0	1873 Դեկտեմբեր 2 ին	10	0/0
10	0/0	1874 Յունվար 2 ին	10	0/0
10	0/0	1874 Փետրվար 2 ին	10	0/0
9	0/0	1874 Ապրիլ 1 ին, սոյն թուականին լրացած 15 Ֆր. կարծնը զեղչելով 6	0/0	0/0
58 1/2	0/0			

Վճարելի իրական դումարն է 58 1/2 0/0

Եւրաքանչիւր Պարտատոմսի համար վճարելի 1 Անդրկական ոսկի 1.4 շիլին, կամ 1.32 Օսմանեան ոսկի և կամ 30 Ֆրանք տոկոսը շրջաբերութեան գնոյն 10 0/0 Էն առեւի շահ մը կը ներկայացնէ և մարդը գլխավճարին հատուցումէն յառաջ եկած շահը (բրիմ) ալ միատեղ հաշուելով 12 0/0 'ի գրեթէ կը հասնի:

Շրջաբերութեան գինը 54 1/2 00 պիտի զեղչուի այն Ստորագրողաց համար, որոնք բաշխման տունն ամբողջը միանգամայն վճարել կ'ուզեն: Միւս Ստորագրողներն ալ կրնան վերջին վճարմանց մէկը կամ առեւին տարեկան 6 0/0 գումարը զեղչել որոշեալ ժամանակէն առաջ հաստատեն:

Տոկոսեայ կարծոններն և վիճակահանութեան եւնող Պարտատոմսերուն գլխավճարը ՈՍԿԻ գումարով պիտի հատուցուին 'ի Կոստանդնուպօլիս, Լոնտրոն և Բարիդ:

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

Պայմանագրութեան 7րդ յօդուածն այսպէս կը տրամադրէ. Երկրայ փոխառութեան հատուցումն և տոկոսեայ վճարումն ապահովելու համար Օսմանեան Կայսերական Կառավարութիւնն, բաց 'ի իւր բանեցած ուղղակի և ընդհանուր երաշխաւորութեան, ներկայ փոխառութեան պայմանաւորումն մինչև լրումը իբրև առ այս և եթ սահմանեալ ապահովութիւն՝ հետեւեալ հասոյթները կը յատկացնէ, որք են՝

- 1րդ. Գանձուրի կառավարութեան տասաւորագաց տուրքը Օսմ. Ոսկի 1,200,000
- 2րդ. Անատոլիոյ ոչխարաց տուրքը (աղւամ) 750,000
- 3րդ. Կ. Պօլսոյ ծխախոտի մենապաճառութեան հատոյթին յաւելցած մասը 500,000
- 4րդ. Էնկիւրիի կառավարութեան տասաւորագաց 150,000

Գումար Օսմ. Ոսկի 2,400,000

Սակայն վերոյիշեալ երաշխաւորութեանց 1ին և 2րդ. մասերը կարգիդ տուրքերը, որք 1 950 000 Օսմ. ոսկիի դումար մը կը ներկայացնեն, արդէն 1872 ին երաժ Գանձաւորութեան պիտոյիցը յատուցուցող տրուած ըլլալով, սոյն Գանձաւորութեան ըստ որոշեալ ժամանակին և ծանուցեալ պայմանաց՝ ընդման չափովը առկայեալ պիտի համարուին ներկայ Փոխառութեան:

Ուստի սոյն Փոխառութեան իբրև առժամանակեայ երաշխաւորութիւն, և մինչև որ Գանձաւորութեան հատուցմանը յատկացեալ նախընթաց այդ հասոյթներն դադարին առ այդ իբր ապահովութիւն համարուելէ, ասոնց տեղ ալ Օսմանեան Կայսերական Կառավարութիւնը հետեւեալ հասոյթները կը յատկացնէ՝ ասոնք բնաւ ու է պարտքի մը փոխարէն սահմանուած չ'ըլլալով՝ որք են՝

- 1 ն. Էրզրումի, Ախրիկեան Տրիպօլիոյ Կրէտի, Տիարպէքիի և Եֆօտրայի տասաւորագաց տուրքը Օսմ. Ոսկի 600,000
- 2րդ. Թափուլի (Կալուածական ստացումածոց առուծախի տուրք) հատոյթը 500,000
- 3րդ. Եպիւրօսի հարկաց հատոյթին քառորդ մասը 850,000

Գումար Օսմ. Ոսկի 1,950,000

Ըստ 3րդ. յօդուածի Պայմանագրութեան, իբր երաշխաւորութիւն յիշող տրուած հասոյթից արդիւնքը, ներկայ Փոխառութեան տոկոսեայ և գլխավճարաց հատուցմանը հարկ եղած դումարին հաւասար չափովը, իւրաքանչիւր պայմանաւորումն երեսուն օր յառաջ, սոյն Փոխառութեան պայմանագրացը և կամ ասոնց ներկայացուցիչներուն ձեռքը պիտի յանձնուի 'ի Կ. Պօլսոյ:

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԵՏԻ ԲԱՑՈՒՄ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ ԵՒ ԼՈՆՏՐՈՆ ԵՒ ԲԱՐԻԴ ԲՐԷՏԻ ԺԷՆԵՐԱՒ ՕԹՕՄԱՆԻ ՊԱՆԲԱՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՄԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԲԱՆ ԲՐԷՏԻ ՄՕՊԻԼԷ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՆԲԱՆ

1873 Հոկտեմբեր 8 Զօրեքշարթի, 9 Հինգշարթի և 10 Ռ.բաթ օրերը.

Ստորագրութիւնը մի և նոյն միջոցին ՈՒՐԵՏ ԵՐԱՌԵՐՈՒ ԳԼՍԻՒՈՐ ԲԱՂԱԲԱՅ մէջ ալ բացումը պիտի ըլլայ: Ի՞նչ ստորագրելով Պարտատոմսերուն ներկայացուցած դումարը՝ Փոխառութեան ամբողջ դումարէն առեւի ըլլայ, ստորագրութեանց քանակութիւններն համեմատաբար պիտի զեղչուին:

Ստորագրողաց առժամանակեայ բաժնետոմսեր պիտի տրուին, վճարման ոտացաւորաց հետ փոխանակելով պանոնք, բաշխման միջոցին:

Վերջնական բուն բաժնեթղթերն պիտի յանձնուին 'ի Բարիդ, 'ի Լոնտրոն կամ 'ի Կոստանդնուպօլիս ըստ ընտրանաց առժամանակեայ բաժնեթղթի ունեցողներուն:

Եթ վերջնական բուն բաժնեթղթերն մինչև յառաջիկայ Մարտ ամիսը պատրաստ չ'ըլլան, 1874 Մարտի 5ին վիճակահանութեան 1874 Ստորագրութեան 5ին վիճակահանութեանը հետ միատեղ պիտի կատարուի:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 8 Հոկտեմբեր 1873

Ստորագրելով բաժնեթղթի նախնական վճարումն Օսմանեան ոսկին Անդրկական ոսկեայ հետ 100 ընդ 110 'ի փոխադրող վճար հաշուով պիտի կարգ աղբուրի առ այժմ, վերջնական կարգադրութիւնը, բաշխման միջոցին, Լոնտրոյի վրայ՝ Կոստանդնուպօլիսէն, Գանձաւոր կատարուելով: Եւստի ասոնց հետեւեալ ընտրանաց հատուցումը և ստորագրութեան համար հարկ ըլլալիք խնդրաթղթերն առժամանակ հաճախ պէտք է ըլլան առ պանքան:

ԲՐԷՏԻ ԺԷՆԵՐԱՒ ՕԹՕՄԱՆԻ ՌԴԷ 15 21/2 Փօղոց Վալար իւտ